

[Avsluttende rapport til styret om møter for BKA i forbindelse med Folkets klimamarsj i New York 20-23.9 2014.](#)

Avsluttende rapport bygger på Rapport til styret av 7.8.14 om forberedelser til møter i New York september 2014.

Fra Mette Newth. 26.10.14

Forslag til styret: BKA bør prioritere:

1. **Oppfølging av internasjonalt samarbeid med utvalgte organisasjoner som For Our Grandchildren (Ca), Our Children's Trust (US) og Grandparents Climate Action (GB). Samarbeid bør knyttes til konkrete aksjoner i forbindelse med begivenheter som klimatoppmøtet i Paris 2015. Fundamentet for samarbeid med internasjonale organisasjoner bør være BKA og 4RGs felles manifest, oppdatert i sommer og presentert for diverse instanser og personer i FN og ulike organisasjoner. (se pkt. manifest nedenfor)**
2. **Dersom BKA/4RG velger å delta som organisasjoner i Paris 2015 bør man opprettholde kontaktene i FN som ble tatt i forbindelse med Climate Summit 2014 og tidlig søke om å få møterett til de arenaer som sivilsamfunnet gis adgang til i Paris.**
3. **I samarbeid med 4RG bør BKA søke å få støtte fra flere likesinnede organisasjoner til manifestet. Videre, fortsette å søke individuell støtte til manifestet fra ca. 10 internasjonalt betydningsfulle personer. Manifestet er p.t. støttet av organisasjonen Suzuki Elders (Ca), biskop Desmond Tutu, James Hansen og Sheila Watt-Cloutier. Både Our Children's Trust (USA) og Grandparents Climate Action (GB) har signalisert støtte til manifestet, men dette bør lederne for BKA og/eller 4RG få bekreftet gjennom formell henvendelse til de to organisasjonene.**
4. **BKAs engelskspråklige informasjon bør oppdateres og utfylles. Manifestet bør få plass her og samarbeidende organisasjoner bør presenteres. Organisasjoner som BKA og 4RG er nokså enestående, de vekker stor interesse i fora som FN og i andre land, og det bør BKA komme i møte med bedre informasjon.**
5. **James Hansen har flere ganger oppfordret norske organisasjoner til å ta opp hans Forslag om en global karbonskatt. Spørsmålet ble reist overfor BKAere av Hansen og representanter for Citizen Climate Lobby – CCL - i møter i New York. Så vidt vites har BKA ikke noen mening om Hansens forlag om global karbonskatt. Når oppfordringen er kommet i møter med BKA er det vel både korrekt og høflig å gi en tilbakemelding til Hansen og til CCLs ledelse i New York?**

Oppsummert forberedelser til møter og klimamarsj i New York 20 -23. 9. 14:

Bakgrunn: I slutten av mai 2014 tok Halfdan Wiik og Mette Newth kontakt med James Hansen og Bill McKibben vedr. norske deltakelse i Peoples Climate March 21 september i New York. Hansen og McKibben svarte raskt og meget positivt på vår henvendelse, og Hansen tilbød straks sin støtte til besteforeldre som går marsjen i New York. Og generøs hjelp og støtte fikk BKA ofte.

Planlegging og forberedelser ble i all hovedsak ledet av MN og HW i juni – september, heri inkludert samarbeid med vår kanadiske søsterorganisasjon, møter med potensielle amerikanske partnere og med FN-topper, og samarbeid den finsk/britiske filmregissøren John Webster som fulgte de 12 BKA- medlemmenes forberedelser og deltakelse i klimamarsjen. HW, Turid Lilleheie og MN forberedte og sendte informasjon til alle relevante myndigheter: Regjeringens medlemmer, samtlige partier og u-partier, FN-delegasjonen og respektive ambassader, samt norsk presse. Pressemelding samt norsk oversettelse av manifest «Appell om klimafornuft» ble sendt alle riksmidier og et tyvetalls lokalaviser, og ble videre fulgt opp overfor lokale medier av alle påmeldt klimamarsjen i N.Y. Svein Tveitdal tok spesielt ansvar for kontakt med norske korrespondenter i N.Y og sikret et innslag i Dagsrevyen søndag 21 om og med BKAere i Central Park og i marsjen.

Manifest: BKA-4RGs samarbeidsplattform.

BKA og 4RGs felles manifest ble opprinnelig skrevet og godkjent i 2013, og tilsluttet av den kanadiske Suzuki Elders, biskop Tutu og James Hansen. Manifestet ble oppdatert av 4RGs leder Peter Jones, HW og MN sommeren-14, kvalitetssikret av ST og oversatt til norsk av Inge Eidsvåg.

Formålet med manifestet er å engasjere besteforeldre verden over i kampen for en fossilfri framtid. Flere relevante organisasjoner i Canada, USA og England er oppfordret til å støtte manifestet. Så langt har kun Suzuki Elders skriftlig gitt sin tilslutning, mens både Our Children's Trust (USA) og Grandparents Climate Action (GB) har uttrykt seg svært positivt om manifestet og samarbeid med BKA og 4RG. I tillegg til de to som støtter manifestet, har nå Sheila Watt-Cloutier (Ca) undertegnet. S.W-C er Sofieprisvinner og tidligere leder for Inuit Circumpolar Council – ICC. FNs tidligere generalsekretær Kofi Annan er også spurt. Andre kandidater er bla Ole Henrik Magga, medstifter av Verdensrådet for urfolk WCIP, første Sametingspresident og første leder for FNs permanente forum for urfolk. Andre kandidater bør for eksempel representere ILO og internasjonale forfattere/kunstnere mv.

Konklusjon:

Lederne for BKA og 3RG bør kontakte de to organisasjonene for å få bekreftet deres støtte, slik at underskriftene kan påføres manifestet. Et 4-lands samarbeid som dette vil utvilsomt styrke vår sak overfor nasjonale og internasjonale myndigheter. Likeledes bør man fortsette å få underskrifter fra et titalls internasjonalt kjente navn som kan veie tungt i fora der vi ønsker å bli hørt.

Møter.

A. Felles møter med sentrale personer i FN

Takket være S.Ts gode kontakter med staben til FNs generalsekretær Ban Ki-Moon og Executive Secretary Christiana Figueres (UNFCCC) United Nations Framework Convention on Climate Change, ble anmodning om møter tatt opp direkte, og manifestet gjort kjent og publisert på <http://www.un.org/climatechange/summit/>

S.T. overleverte selv manifestet til IPCCs sjef dr. Pachauri i august i Oslo. Mary Robinson ble direkte kontaktet gjennom hennes hjelpsomme private stiftelse i Dublin. Dessverre oppnådde vi ikke møter med noen av FN-toppene. Det er nok flere grunner til det – bl.a. at vi var seint ute, og at vi ikke var «tunge» nok. Likevel, kommunikasjonen med FN var god og lovende, ikke minst med Mary Robinson gjennom generalsekretæren for hennes MRs Climate Justice Foundation. Den 12 september skrev hun til BKA/4RG:

"We've looked closely at the schedule and I am sorry but given the extent of Mrs Robinson commitments over the period she is in NYC around the Climate Summit I am afraid that it won't be possible to arrange a meeting with your organisations. Can I suggest that you sent through a note with the points that you would have raised in a meeting and I will guarantee that it will be shared with Mrs Robinson. As you'll probably know the concept of intergenerational equity is one that we speak about here at the Foundation so I am sure there are areas of mutual concern."

På vegne av BKA og 4RG sendte Peter Jones et brev til Mary Robinson med viktige punkter som kan gi oss mulighet til et møte med henne ved en senere anledning. (Vedlagt til slutt i rapporten) Les mer om Robinsons eget arbeid med klimarettferdighet på <http://www.mrfcj.org/>

Konklusjon: FNs Climate Summit åpnet for mer direkte dialog mellom politikere, næringsliv og NGO'er, bl.a. ved å utlyse et antall plasser for ikke-akkrediterte NGOer. BKA eller 4RG kom for sent til å søke, men dersom BKA/4RG velger å delta som organisasjoner i Paris 2015 bør man både holde på kontaktene i FN som ble tatt i 2014 og tidlig søke om å få møterett til de arenaer som sivilsamfunnet gis adgang til i Paris.

B. Møter med organisasjoner.

James Hansen var en vært generøs kontakt og døråpner for BKA i New York. Lørdag 20.09 inviterte James og Anniek Hansen gjestfritt samtlige norske og kanadiske besteforeldre til middag

på hyggelige Kafe V&T. Dette ble også første møte mellom de fire representantene for 4FG og den store norske delegasjonen.

Søndag 21 September kl. 9.00 fikk norske og kanadiske marsjdeltakere bruke lobbyen i Hotel Hudson som møtepunkt med Nrk dagsrevy-teamet, takket være Hansens kontakt og venn Peter Joseph, leder for Citizen Climate Lobby i San Anselmo, California. Det var åpenbart at Joseph og Hansen ønsket å gå sammen med besteforeldrene i Folkets klimamarsj, fortrinnsvis nær CCL s seksjon, men dette hadde kanadierne sterke innvendinger mot. Hansen og P. Joseph valgte naturlig nok å gå marsjen sammen med CCL, der Hansen var frontfigur.

Mandag 22 september kl., 9.00 møtte M.N. travle advokat Julia Olson, direktør for Our Children's Trust. Møtet kom i stand takket være Hansen, som er et sakkyndig nøkkelvitne i rettsakene som OCT reiser på vegne av ungdommer. Organisasjonenes arbeid er svært interessant for BKA og andre norske organisasjoner som vil prøve §112, og OCT har for lengst etablert samarbeid med Pål Lorentzen. Olson var interessert i BKA og 4RG manifest og opptatt av samarbeid med BKA om mulige aktiviteter i forbindelse med Paris 2015. Videre var hun svært interessert i BKAs folder og samarbeidet mellom besteforeldre og barn. En engelsk oversettelse av sendt OTC sammen med LOVDATAs oversettelse av § 112.

Konklusjon: BKA bør ha løpende kontakt med OTC. <http://ourchildrenstrust.org/>

Mandag 22 september klokka 16.00 møtte T.L., Steinar Høiback og M.N. to representanter for Citizen Climate Lobby: Nicole Crescimanno og Joe Robertson. Nicole er koordinator for James Hansens Climate Science, Awareness and Solutions – program, og nestleder for New York City chapter of CCL. Joe Robertson er CCLs Strategic Coordinator og har ansvaret for internasjonale CCL- avdelinger. Møtet kom i stand etter sterkt ønske fra James Hansen. Før møtet hadde HW. og M.N. skriftlig informert CCL om at BKA ikke har tatt stilling til Hansens forslag om global karbonskatt (Carbon fee and dividend) ei heller har vurdert samarbeid med en eventuell norsk avdeling av CCL. Første del av møtet var en samtale mellom Nicole og oss BKAere om CCLs mål og virke, men i hovedsak med informasjon om BKAs prioriteringer, slik som 112. Mot slutten av møtet kom Joe Robertson og argumenterte kyndig for en global karbonskatt.

Konklusjon: Det er neppe hensiktsmessig med et samarbeid mellom BKA og CCL uten at BKA har tatt stilling til CCLs hovedsak og mål. Styret i BKA bør ha synspunkter på om global karbonskatt er en farbar vei, ikke minst skylder vi vel vår gode venn og samarbeidspartner James Hansen et svar? <http://citizensclimatelobby.org/carbon-tax/>

Til orientering: I 2011 anbefalte daværende St.president Jagland en global karbonskatt: <http://www.aftenposten.no/meninger/kronikker/Innfor-en-global-karbonskatt-6387472.html>

Mandag 22 kl. 20.0: Miljøministerens mottakelse for norske organisasjoner.
T.L. og S.H. deltok for BKA. Se eget referat fra Tujrid.

C. Folkets Klimamarsj søndag 21.09:

Den 6 timer lange marsjen begynte Kl.11.30, den samlet mer enn 400.000 folk i alle aldre. BKA og 4RG var blant de mer enn 1700 organisasjonene som var påmeldt marsjen. Vi var enige om å gå under felles banner med tekst: «Concerned Grandparents World Wide - UNITE – for a fossil-free future» i marsjens seksjon 2 under hovedparolen: «*We can build the future*».

12 norske besteforeldrene og barnebarn og venner var godt synlige i marsjen takket være Birgitte Grimstads selvsyde røde kapper, og fikk følge av tre ministre inkludert miljøministeren (et stykke) med stab, og 2 representanter fra hhv. Forum for utvikling og Naturvernforbundet, samt Nrk-teamet og filmskaper John Websters team.

De norske BKAeres marsjdeltakelse var organisert (med god støtte fra H.W.) og betalt av dem selv, inkludert alt utstyr brukt i marsjen. Fordeling av oppgaver mellom alle deltakere gjorde arbeidet lettere for alle.

Konklusjon: Folkets klimamarsj var en enestående opplevelse som gjorde dypt inntrykk selv på tykkhudete politikere. N.Ys marsj var imponerende av mange grunner, ikke minst på grunn av førsteklases planlegging og utrolig imøtekommende gjennomføring av marsjen. Selve organiseringen var lærerik i seg selv: mange selvstendige, samvirkende «hjul» i en stor maskin.

Mye god og tydelig løpende informasjon, av både etisk og praktisk karakter, og et vell av fantasifulle ideer, stimulerende workshops og viktige debatter i og rundt marsjen og FNs Climate Summit. Visst gjorde det inntrykk også der! Her var svært mye å lære for Klimavalgalliansen som skal/bør komme i gang med inspirerende planlegging av kommunevalget 2015, og ikke minst neste internasjonale storsatsing: desember 2015 i Paris.

D. Samarbeid med 4RG

H.W. og M.N. samarbeidet hele sommeren med 4RG, hovedsakelig med leder Peter Jones, om manifest, diverse brev til FNtopper mv. og felles materiale til marsjen i New York. BKA besørget felles banner og 4RG laget felles løpeseddel med manifest og info om våre organisasjoner. Etersom 4RG også var med å arrangere klimamarsjer i Canada, kunne bare 4 av ledelsen komme til New York: Peter og MargAnne Jones og Anthony og Mary Ketchum. Alle var med på middagen med James Hansen, og ekteparet Ketchum gikk sammen med BKA i marsjen med 4RGs banner. Dessverre fikk vi ikke sjansen til å møtes som representanter for våre organisasjoner, men at samarbeidsviljen er god ble tydelig i samtalene under middagen og marsjen. Begge organisasjoner drives på frivillig basis, har knappe ressurser og mer enn nok å gjøre med hjemlige problemer. 4RG med sine 350 medlemmer er dessuten mindre enn BKA. Likevel, ser begge nødvendigheten av at besteforeldre internasjonalt engasjerer seg, slik det klart går fram av brevet som Peter Jones skrev på vegne av BKA og 4RG til Mary Robinson:

*Ms. Mary Robinson,
United Nations Special Envoy on Climate Change,
c/o UNFCCC
United Nations Headquarters,
New York, USA
Dear Ms. Robinson,*

For Our Grandchildren (4RG) and Grandparents Climate Campaign of Norway will participate in the New York City People's Climate March. We had hoped that during our stay in NYC we would have had an opportunity to meet with you and members of your staff to discuss the creation of an International Grandparents Coalition on Climate Change. In recent years, both organizations have observed that an increasing number of seniors are concerned about the possibility that in this century the world's climate will threaten civilized society. This concern is accompanied by recognition of a need to speak out for climate justice for today's children and generations yet unborn.

This recognition is a factor created similar organizations in other countries. For instance, a Grandparents Climate Campaign has very recently been established in the UK. This confirms that a world-wide coalition should be established.

More and more young people salute our initiatives and wish to work with us. They will march with us, in New York, in Oslo, and in other cities where the People's Climate March is to take place.

Recently, 4RG started a successful chapter in Peterborough, Ontario with the help of the Canadian New Horizons for Seniors Program. In the course of formation we realized that grandparents are natural allies of their grandchildren's generation.

Although there are many young people who are already engaged in the climate action movement, still there are many others who are anxious about climate change, - an anxiety that paradoxically is accompanied by a sense of hopelessness. Grandparents speaking to this latter group do so out of hope- out of responsibility – and yes, even out of love.

4RG is now working to expand its model for citizen engagement across generations. Our members have a great deal of knowledge, experience and passion. Many have lived through different, more frugal times. So they have skills and knowledge to offer that can help youth adapt to and address climate change. 4RG wants to share this knowledge, to

bridge the gap with younger generations, and to find ways to connect and work together.

Our grandchildren's generation is more internationally minded than previous generations. An international coalition will add credibility to our efforts. In Canada we will be aided and encouraged by what grandparents can accomplish in other countries.

As Special envoy, you can assist us in this mission. You are committed to the concept of intergenerational equity. Your comments on our goal and your suggestions as to how to proceed would be much appreciated. We would also like to meet with your organization and discuss possible avenues of practical cooperation.

We look forward to meeting with you in the near future as a first step towards creation of this Coalition.

Yours sincerely,

Peter Jones On behalf of the 4RG Steering Committee

Canada